

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302 Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс) Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00 U.N.A. members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Мадярщина прощається з комунізмом

Придивляючись розвиткові подій у Польщі і Мадярщині, двох сателітних комуністичних країн із найбільшим гоним у сторону демократії, вражає цілком інший шлях, що його вибрала кожна з цих країн: у Польщі боротьбу проти комуністичного режиму і проти Москви повела робітнича організація „Солідарність”, яка здобула собі авторитет у усьому рідному суспільстві, керувала страйковим рухом і демонстраціями і врешті примусила Компартію до переговорів та до згоди на створення першого у комуністичному блоці Варшавського пакту уряду під некомуністичним прем'єром, та ще й практикуючим католиком. На Мадярщині відворот від „органічного марксизму” і від Москви не почався ззовні компартії, тільки з її середини. У самій мадьярській Компартії почався процес, що його, мабуть, спровокувала сама Москва масацією танків, висланих на здавлення революції у 1956 році. Треба було чекати 32 роки на той бумеранг, але здійснилася істина, що „млин Господній меле помалу, але безупинно і певно”. У минулому році ніхто інший, тільки Комуністична партія Мадярщини домоглася регабілітації Московію підвищеного більшовиками Імре Надя, якого тепер похоронили не як зрадника, а як національного героя. І коли в минулому тижні відбувся у Будапешті надзвичайний конгрес панівної і все ще монополічної Компартії з участю 1,256 делегатів, то в одному всі ті делегати були одностайні: що Імре Надя, лідер революції у 1956 році, комуніст, був національним героєм, який за свободу рідного краю загинув мученицькою смертю.

Сама організація цього партійного конгресу далеко відбігала від традиції, якої трималися дотепер усі Компартії у світі: не запрошено на цей конгрес ні одного комуністичного чужинця, не запрошено й нікого з Москви. На Мадярщині вже від довшого часу не було одного диктатора в особі генерального секретаря. Хоч формально існував той пост — у практиці панувала колективна партійницька система провладу. Був президент країни, прем'єр і його заступники, не було партійної диктатури. І тому на цьому конгресі були різні погляди на різні справи, але величезною більшістю прийнято першу перелому в комуністичному світі історичну постанову: відкинуто надалі назву „Комуністична” партія та прийнято назву „Соціалістична”. Соціалізм у Москві утворюється з марксизмом, так само, як і советську конституцію називається „найбільш демократичною”. Мадьярські комуністи, які в минулу суботу перейменували себе на соціалістів, підкреслили в даній резолюції, що вони є „літвіми”, але не інтегральними марксистами. Щоб була не тільки Богів свічка, але й чортові огарок, то окремою резолюцією заявлено потребу тіснішої співпраці з Компартією СРСР, як теж підкреслили, що Соціалістична партія Мадярщини „відкидає капіталізм”. Але водночас сказано, що інтерес Мадярщини вимагає тісніших контактів із західним світом та його економікою. Перейменували партію на Соціалістичну — послідовно скасовано пост генерального секретаря партії, як упривілейованої особи в державному апараті.

„Нью Йорк Таймс”, реферуючи докладно хід цього партійного конгресу в кількох числах з кінця минулого тижня, в минулу неділю й понеділок навів багато прізвищ і різні подробиці. Вони нам нецікаві і для суті справи маловажні. Цікаве й важливе те, що у травні наступного року мають відбутися на Мадярщині парламентні вибори з допущенням кандидатів різних ідеологічних поглядів. Не є виключене — здогадується кореспондент „Нью Йорк Таймсу” з Будапешту Генрі Камм у числі з минулого понеділка 9-го жовтня ц. р., що Янош Кадар, який був 32 роки генсеком Компартії Мадярщини й перестав ним бути в минулому році, зорганізує „нову” комуністичну партію, бо він голосував проти замінення цієї назви на „соціалістичну”. Коли б таке сталося, то це була б радше комічна, як поважна подія, бо комунізм скрізь тріщить. Але і в Америці існує Комуністична легальна партія, про яку ніхто нічого не знає. За всіма даними — в травні наступного року перейдуть до мадьярського парламенту люди, які не тільки з комунізму, але й лівим соціалізмом не мають нічого спільного і якщо навіть формально будуть називатися соціалістами, то це буде соціалізм Симона Петлюри, Ісаака Мазепа, Миколи Ковалевського, Володимира Старосольського чи Лева Ганкевича — гуманістів і стовідсоткових демократів.

У 44-ті роковини існування комунізму на Мадярщині — ця країна, що її патроном є святий Степан, опинилася на роздоріжжі. Відкидаючи західний „капіталізм”, відкидає і марксизм та цурається назви комуністів. Разом із Польщею залишається ще у військово-політичному союзі Варшавського пакту під кермою Москви, але орієнтується на Вашингтон. Дивні дива діються на наших очах!

Черги, інфляцію, зростання цін — ці кризові явища відчуває на собі кожний советський громадянин. У пресі часто наголошується, що перебудова принесла не ті результати, яких від неї сподівалися. Замість бажаного добробуту — крамничі порожні полиці. Товари, які привозять до крамниць, розпуюються негайно. Скрізь черги, мило продають за талонами лише пенсіонерам — решта населення мусить роздобути його невідомо де і як; немає прального порошку; бюстгалтери продають тільки новоодруженим, якщо вони мають спеціальну довідку з Палацу одруження; у м'ясарнях лежать тільки вуджені волові ребра або тоненьке поживтє сало.

Доктор економічних наук, депутат Верховної Ради СРСР Володимир Тіхонів, відповідаючи кореспондентів журналу „Огоньок”, сказав:

„Я певний, що зміни об'єктивно наспіли і уникнути їх неможливо. Але поки це стане реальністю, нас чекає дуже тривалий, дуже болючий період, протягом якого можуть статися всілякі несподіванки. В тому числі й голод, і соціальні катаклізми, які можуть привести до відірвання жорстоко-авторитарного, диктаторського політичного режиму. Правий ухил, диктатура, можуть повернутися в результаті бунтів, про що вже не раз попереджав Юрій Черніченко.

Всього цього можна уникнути, але уряд повинен бути більш рішучим, послідовним у реформах. І треба припинити загравання: з одного боку хочеться демократії, з другого — боїться

Н. Осока

СОВЕТСЬКІ ЕКОНОМІСТИ ЗАНЕПОКОЄНІ

надмірного розширення її. Постійно повертаються й апелюють до консервативних сил суспільства. Несподівано — найогидніше явище в революційному процесі. Урядові здається, що він розумно лавірує, але наслідки цього лавірування можуть бути жахливими”.

Не викликає сумніву, що під „консервативними силами” академік розуміє КПСС.

У статті „Життя без ілюзій”, надрукованої в журналі „Огоньок” ч. 36 за 1989 рік, наведено розмову з академіком В. Тіхонівим, під час якої він сказав:

„Які пропозиції повернути землю у всенародний надбудинок і передати у володіння тим, хто її обробляє. І вже цим економічному відомству за результати переказати не на державний апарат, який є матеріально безвідповідальним, а безпосередньо на тих, хто володіє землею і працює на ній. Володар не власник, та володіння сильне тим, що його економічним наслідком є власність на вироблену продукцію і прибутки — на те, чим сьогодні монополістично володіє держава. Кожен землероб отримує необхідне право використовувати те, що вважає за потрібне і продавати вироблене, кому хоче; може віддати землю в оренду. Його обов'язок — регулярно виплачувати власникові плату за володіння землею. Фальшиве гасло безплатності треба відмітити. Як і ще

один запис — про безстроковість. Двозначна визначення — без встановлення строку дає змогу відібрати землю в будь-який момент. Ми пропонуємо повернути старий термін „вічне володіння”. Для людей вічність — це життя, отже і володіння до кінця життя, з правом передачі спадкоємцям”.

Далі В. Тіхонів пояснює, чому саме благополучні колгоспники, герої соціалістичної праці, виступають проти приватної власності на землю. Адже колгоспна система їх живить. Героїв соцпраці хвалять газети, вони отримують великі гроші, їх забезпечують новими комбайнами і запасними частинами так, як нікого іншого. Цього може досягнути кожен, але система перекопує всіх „не висовуватися”. Героїв соцпраці не так багато, бо більше, ніж одного на область існуюча система не витримає.

Оскільки свого часу в колгоспах об'єднали землю, відібравши насильно і без відшкодування, то тепер треба дозволити кожному селянину вийти з колгоспу разом із належним йому землею. Щоб він міг стати індивідуальним господарем, або, при бажанні, домовитися з сусідами і створити кооператив.

„Сімдесят років створювали безглузду систему, забивали в неї всі цвяхи, загнивали всі шрупули, — пояснює Тіхонів, — а тепер хочемо чуда. Та перше, що

ми отримаємо від цієї системи, — це розвалини, на яких доведеться будувати нове. Перехідний період забере 25 років, не менше, — від моменту початку реальної реконструкції системи. А ми ще й не починали, навіть не підійшли до початку”.

Академік пояснює, що в найближчі три роки ніяких значних покращань не буде. Але не треба з народом хитрувати, вилхляти. Треба сказати правду і зробити все, щоб у перший період, на етапі початкового накопичення капіталу нової системи, чимось підтримати населення. Тіхонів погоджується з іншим ведучим економістом Н. Шмеловим, який пропонує, оскільки корінна перебудова обов'язково погіршить і без того кепський стан ринку, на два роки сконцентрувати всі ресурси, щоб трохи компенсувати ринок за рахунок імпорту. Цього вимагає безвихідна ситуація. Одночасно треба шукати й інші джерела. „Учимося жити без ілюзій”, — сказав академік Тіхонів.

Напередодні чотирьох років гораховської ери кореспондент американського тижневика „Ньюзвік” розмовляв з керівником секції економіки Академії наук СРСР Абе-лем Аганбегіаном.

„Ми маємо трудність в усіх напрямках”, — сказав Аганбегіан, — але найбільша проблема — дефіцит. Він нестримно зростає і досяг небезпечних розмірів. У 1989 році дефіцит державного бюджету досягне 100 млрд. карбованців (160 млрд. дол.).

На думку Аганбегіана, причиною цього є те, що

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Роман Барановський

КОНВЕНЦІЯ УАКРАДИ — ПІД КЛИЧЕМ „ЗВ'ЯЗОК З УКРАЇНОЮ”

венція присвячена теж і цим світлим роковинам. Тематично подібні доповіді вилежують: колишній політ'язень, один із наших найбільших поетів, мислитель, який у своїй книжці „Економічні монолози”, скритикував марксизм і 20 років раніше вказав на неохідні зміни, які тепер намагаються увести, за що був засуджений на довгі роки тюрми і заслання, тепер голова ЗП УГС, Микола Руденко та недавній прибульці з України, який відвідав Америку, теж доволі глибоко політ'язень, поет і композитор, член Виконавчого комітету УГС, член Координаційної Ради Народного Руху України за Перебудову, член Культурологічного клубу, учасник з'їзду НРУП, що відбувся недавно в Києві, Микола Горбаль. Був теж запрошений голова „Руху” Київської області і депутат Верховної Ради СРСР Володимир Яворівський, що його запросили до Америки сенатор Бил Бредлі і конгресмен Дж. Флоріо та стейтсмен Раттерський університет Нью-Джерсі. Яворівський був дуже радий із запрошення на Конвенцію і дуже жалкував, що не може взяти участі, бо мусить до 20-го повернутися.

На Конвенцію запрошені наші оба Митрополити, Преосвященніший Стефан Сулик і Блаженніший Мсти-слав та ряд визначних особистостей. У Конвенції візьме участь також президент СКВУ м-р Юрій Шимко. Д-р Дж. Мейс, голова Конгресової комісії, яка досліджує причини і наслідки голоду в Україні 1932-33 роках поінформують про її діяльність. Крім того виступлять з доповідями д-р Ярослав Березовський по-англійськи і голова Українського Братського Союзу Іван Олексин — українською мовою.

Конвенція УАКРАди, як другої централі українців в США, буде напевно в центрі уваги і предметом великого зацікавлення нашої спільноти, зокрема цієї частини, що стоїть на демократичних принципах. Це тим більше, що українська громада в США має багато важливих проблем, які вимагають поважного розгляду і полагодження. З одного боку події в Україні зобов'язують нас дати всяку можливу допомогу нашим рідним у їх боротьбі, і з другого, оборона і відповідна акція перед нагіркою різних ворожих груп у пошукуванні згодних „восних злочинців”, знеславлювання доброго імені українців тощо вимагають від нас повної мобілізації наших національних сил, бо тільки співпраця і зусилля всіх нас, можуть дати відсіч тим, які хочуть і намагаються знеславити нашу націю

нальну честь і знищити добре ім'я українців в діаспорі.

Конвенція має не тільки заслухати звітів Екзекутиву із діяльності, вибрати новий провід, але передусім дати відповідь на цілий ряд настурливих питань, які турбують громаду. Від цього як поставиться українська громада до задувмі УАКРАди, залежатиме у великій мірі не лише доля цієї централі, але й доля усієї нашої спільноти в діаспорі, зокрема в США.

Хоч усім нам, розкинаним по різних континентах, просвічує один ідеал: вільна Україна з вільними громадянами та народоправним демократичним устроєм, існують, на превеликий жаль, деякі розбіжності відносно способів допомогти Україні, з великою шкодою для нашої справи. Щоб допомогти поневоленій Україні, треба в єдності працювати для зміцнення нашої етнічної групи.

Дуже важливою справою є втримування відповідних зв'язків з Україною і добра поінформованість про її всебічний стан. Треба стежити за подіями і процесами, які там проходять, бо без того ми раніше чи пізніше станемо групою, відірваною від дійсності і материка.

Одним із найбільш важливих завдань українців у вільному світі є переконувати державні чинники нашої поселення і також інших етнічних групи американського суспільства, що справа свободи України й інших поневолених націй, це універсальна проблема людської свободи взагалі.

кого так: „Розповідають, що, живучи в Києві, він протягом 33 років виходив на прогулянку по Хрещатику завжди однією й тією дорогою, в точно визначений час і тільки до певного місця. Болячись застудитися, навіть улітку, він виходив із зонтиком на випадок вітру”. Істи й пуги І. С. Левинський міг тільки дома за стрількою годинника, щоб не пошкодити здоров'ю. Новорічні візити починав ще за тиждень до нового року, також на випадок поганої погоди” першого січня. Газети й журнали він нібито читав через кілька тижнів або й місяців після їх виходу... Лягав спати рівно о 10 годині, ніколи й ні для чого не робив винятків. Навіть на своєму 35-літньому ювілеї не згодився посидіти довше і пішов додому, „бо мусив лягати спати рівно о 10-й”, саме під час привітальних промов, читання адрес і телеграм”.

Дуже вимовним стосовно відношення Івана Нечуя-Левицького до ювілейного публіцистства й лицемірства є його, здається, останній лист з 1917 року до невідомого адресата, в якому читаємо так: „...Все думаю, чи послухати Вашої (та й не тільки Вашої, бо і ще декількох мову заводять про те) просьби, і такі надумав: ні, не треба справляти той ювілей. Ось я вже бачу уявки, як то воно буде на ньому: забере голос чубатий (знаєте, певно, чийо кривду душу на мислі маю) та й піллє, та й гіллє солоненьку та ріденьку цукровину. А дума в нього зовсім не про те буде, звісно. А я слухати буду та й думаю: Чи ж то так ти на правду, любку, мислиш? А тоді маю дякувати та впевняти, що мовляв, прибільшувано мою заслугу все таке інше. Чи ж то велика радість?”

А коли вже конче треба щось про мене говорити, то десь небагато, певно, буде нагода: чути, що збудився в мені цвинтар. І вже загода бачу, як є воно буде: отак якось диним урані не встану, поприходять люди і скажуть: „Йому урані приключився”. Та й повезуть у сльоту осиню. Будуть їти люди та нишком лягти, що через мене мусять по тій сльоті чимчикувати. А проте на цвинтарі такого

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус Лев Яцкевич

Золота осінь нашого життя — її світла і тіні

Людина — це виняткове створіння, наділене творчим здатністю творення та мрії. Перша здатність лягла в основу нашої цивілізації, а друга в основу нашої культури. Паростками цієї культури вважаються теж мити та легенди, а між ними, міт про „елексир життя” та легенди про „криницю молодости”. Та, не зважаючи на невинне шукання за цією „криницею” багатьма людьми, її досі, не вдалося знайти. Не краще по-велося й альхімікам з „еліксиром вічного життя”.

Якщо говорити про частинний успіх, то таким успіхом можуть щойно похвалитися біомедичні науки, яким вдалося в цьому сторіччі продовжити тривалість людини („life expectancy”) на приблизно 30 років. Хоч, як влучно зауважує д-р Джером Еворм, медичний професор Гарвардського університету, у своїй нещодавно опублікованій антології „Наша старіюча суспільність”, що кредит за продовження сподіваного віку життя належить не тільки біомедичним наукам, але може навіть, у більшій мірі, цивільним поліпшенням (головно санітарним) та піднесенню рівня життя середньої людини останнім, сторіччям, жаль, прибавлений вік життя продовжує не нашу юність, але нашу старість, сповнену, у багатьох випадках, цілого ряду старечих недуг, таких, як: слабкість, артрит, склероз, остеопороз, цукриця, недуги Альцгеймера, притуплені слуху тощо.

Поява цих старечих недоліків зростає з віком людини та створює часто необхідність її переходу до старечого лікувального дому („nursing home”) перебування у якому, не приходячи легко, ні недовго (і) ні родині, ні державі, згідно бо із статистикою, „Медікер” витрачає на утримання цих дімів 25 мільйонів дол. річно.

Поряд із збільшенням числа „сеніорів”, збільшався теж кількість старечих слабостей, які здебільша, не ведуть до смерті, але до хронічних недуг та хронічних терпінь, що ними сповнене продовжене тривання золотого осіннього життя сучасної людини. Цей продовжений вік життя, у США дорівнює тепер 75-ох рокам (децю менше для чоловіків).

І подумати тільки, що ще у минулому сторіччі люди вмирали далеко швидше і наперед смерті забрала матерів та малих дітей, а за ними йшли їхні чоловіки, здебільшого підкошені пошесними недугами, ще перед досягненням середнього віку життя. В той час найбільшим пострахом людства була туберкульоза.

Після зламання хребта туберкульозу (з поступом бактеріології), з'явився, у 1930 роках, новий нещадний вбивний людства — коронарні недоліки серця, зумовлені обнищенням фізичної активності людей (масовим переходом з рільництва до промислу), над-

мірним споживанням, звичинним тошнів і цукру й алькоголю та курінням.

За коронарними недоліками серця крокує новий таємний вбивник — пістрия. І тут щойно вийшла на яву драматична роль, що її зіграла модерна медицина, фармакологія та технологія у зменшенні смертності та у продовженні сподіваного віку життя шляхом: контролю тиску крові, обмеження їжі, багатої на холестерол, збільшення фізичної активності людей, стимулювання ходи серця, підсилювачами устаткованими атомними батареями („cardiac pacemakers”), стосування антибіотиків чи інших чудесних ліків та не менш чудесних технічних улаштувань для контролю діагностичних старечих недуг.

Старіння — це один, з нерозв'язаних досі містерій філософського знання, з багатьма гіпотезами. Одна з них, пов'язана старіння із запрограмуванням наших генів, друга із зужиттям людського організму, третя з дією вільних радикалів (продукту метаболізму), які призводять до знищення тканин життя. Чи наша наука вилічить коліс старіння? На це питання не маємо досі відповідей. Але деякі футурологи вірять, що старіння можна буде у найближчому тисячолітті вилікувати, себто зробити людину безсмертною, шляхом заміни наших природних генів — синтетичними. І тут доходить до філософського питання безсмертності.

Д-р Леон Касс, автор книжки „До більш природного знання”, вважає, що мрії людей про безсмертність йдуть, не тільки у розріз із законами природи, але теж із суттю самого життя. На його думку, суть життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уціління, чи вживаючи втертої фрази, поверх свого інстинкту життя. На його думку, саме життя становить саме смерть, що робить кожного з нас справжньою людиною, яка може віддати своє життя за кожную добру справу, не тільки на полі бою але й у багатьох інших випадках, в яких людина має змогу піднести поверх свого прив'язання до уці

У ВІВТОРОК, 10-ГО ЖОВТНЯ ц.р., у основному лісі біля Форк Рівер, Н.Дж., розбився гелікоптер. Загинуло п'ять осіб, серед яких були три директори касино Роналда Дж. Трампа в Атлантик Сіті, Федеральне лєтунське управління почало розслідування причин цієї катастрофи. Зворушений трагічною смертю трьох своїх директорів, Р. Трамп сказав: "Це були надзвичайні молоді люди на початку свого життєвого шляху".

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

Маємо ще на складі деякий запас книжки

„РОЗДУМУВАННЯ“

Марка Аврелія

в перекладі Омеліяна Омеліцького

Науково-Дослідне Товариство Української Термінології,
Буенос Айрес — Нью Йорк, 1986, з друкарки Доррего, стор. 149
Ціна 10.00 дол.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
New Jersey residents add 6% sales tax.

Український Музичний Інститут
Америки, Інк.
Відділ в Нью Йорку

ШКІЛЬНИЙ РІК 1989/90

Вписи почалися

16-го вересня 1989 р. в Домівці УМІ

136 Друга Авеню, 3-й поверх (Дім Визвольного Фронту)

ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ І ВЧИТЕЛІ:

Фортелян:

Томас Гринівський, директор відділу (212) 762-0756
Галина Мірошніченко-Кузьма (212) 254-6943
Соня Шерет (201) 539-4937
Скрипка:

Проф. Рафаїл Бенке (201) 762-0756

Віолончель:

Нестор Цибірський (212) 595-6974

Наука співспіву:

Порейн Фуптон-Корсон (201) 635-9404

Таня Гринівська (201) 374-2353

Андрій Добрянський (212) 595-3429

5-ий Відділ

Організації Оборони Лемківщини

в Ірвінгтоні-Ньюарку, Н. Дж.

та

Товариство Українських Інженерів Америки

Відділ Нью Джерзі

запрошують на

ЗУСТРІЧ

з активістами українського національно-демократичного руху, колишнім політв'язнем радянських концтаборів, учасником недавнього З'їзду Українського Народного Руху за Перебудову, поетом та композитором —

Миколою Горбалем

в п'ятницю, 20-го жовтня 1989 р., о год. 7-й веч.

в залі під церквою св. Івана Хрестителя

719 Sandford Avenue в Ньюарку, Н. Дж.

ДО ЧИСЕЛЬНОЇ УЧАСТІ ЗАПРОШУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ

ГРОМАДУ НЬОАРКУ ЇЇ ОКОЛИЦІ. ТА ВСІХ, КОГО ЦІКАВЛЯТЬ СУЧАСНІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ.

Товариство

Українсько-Американських
Професіоналів і Підприємців
Ньюарку — Нью Йорку

— запрошує —

Членів й Українське Громадянство
на

ЗУСТРІЧ

з ПИСЬМЕННИКОМ

Володимиром Яворівським

(народний депутат України до Верховної Ради
СССР і голова „РУХУ“ Київської області)

у неділю, 22-го жовтня 1989 р.
від 3-ої до 6-ої год. вечора

в домі О. І. Р. Купчинських
(Orange, New Jersey)

Товариська зустріч з гостем, щоб підтримати Народний „Рух“ України і фінансово допомогти.

За інформацією і адресою просимо дзвонити:
763-5257 або 673-1860
(між 5-ою — 9-ою год. веч.)

ВИНО І ЗАКУСКА

Даток — від \$100.00 від особи

„Всеобіймаюче...“

(Закінчення зі стор. 2)

зацікавлення питаннями відрубності українського національного характеру в його протиставленні до москвинів-великоросів. Тоді він передбачував і перший український журнал „Основу“, належав до молодих гуртків та мріяв про початок літературної діяльності й про співробітництво з цим журналом. Крім Шевченка, незабутнє враження на Івана Нечуя-Левицького зробили також і твори Миколи Гоголя, зокрема його роман „Тарас Бульба“. Зовсім певно, що літературно-естетичні погляди й уподобання Нечуя-Левицького формувалися під впливом цих двох геніальних письменників і мислителів, як також під впливом писань Миколи Костомарова й пізніше — Пантелеймона Куліша, з яким він особисто познайомився у Варшаві в 1867 році. Свого часу советські літературознавці-соціологи знаходили в творчості Нечуя-Левицького, зокрема в його публіцистичних статтях і критичних розвідках та в повісті „Чорні хмари“, „ліберально-буржуазні, націоналістичні тенденції“. Поза всяким сумнівом, світогляд Івана Нечуя-Левицького мав усі ознаки здорового українського патріотизму, що в очах усяких дореволюційних „обрусителів“ і їхніх комуністичних спадкоємців був і залишається сепаратизмом і націоналізмом.

Літературна діяльність Івана Нечуя-Левицького розпочалася щойно в 1865 році. Вона стала надбанням українських читачів тільки завдяки старанням галицьких культурних діячів і їхніх пресових органів, які в безпросвітні роки валуєвщини й есмських заборон любовно зберігали, розвивали й пропитували нашу мову й красне письменство та всебічно допомагали письменникам-наддніпрянцям. Також і більшість творів Нечуя-Левицького було надруковано у львівських журналах та часописах. Найліпші з них побачили світ у другій половині 60-их і 80-их роках. На ці роки припадає й найвищий розквіт літературного таланту Нечуя-Левицького. Якраз тоді були надруковані такі його твори: повість „Дві московки“ (1866), оповідання „Не можна бабі Парасці вдержатися на селі“ (1872) й „Благословить бабі Палажці скоростійно вмерти“ (1874), повісті „Микола Джеря“ (1876) і „Кайдасева сім'я“ (1878), повісті-хроніки „Старосвітські батюшки та матушки“ (1884), роман про національний гніт царизму в Україні і віріст „Нового чоловіка“ — „Чорні хмари“ (1871), повісті „Над Чорним морем“ (1888-1889), комедія „На кожум'яках“ (1875), історична драма „В диму та в полум'ї“ (80-ті роки), казка „Запорожці“ (1873), „Маруся Богуславка“ (1875); високо емоційні нарис-рецензії про славетних українських акторів — „З кишиньва“ (1885, про світову й українську музику — „В концерті“ (1887), та актуальні й дотепні літературно-критичні есеї „Україноство на літературних позах з Московщиною“ (1891), та „Сьогоднішнє літературне прямування“ з твердженнями про відрубність українського літературного процесу й з вимогами відмежовуватися від російської літератури.

Молодші сучасники Івана Нечуя-Левицького — Михайло Коцюбинський і Панас Мирний вважали його своїм літературним учителем. Панас Мирний, наприклад, так писав про враження від перших двох творів Нечуя-Левицького — „Дві московки“ і „Рибалка Панас Круть“. „Наче хто бризнув плічюю водою на моє серце і замінив болячі вирази, що в ньому нили. Наче ясне сонце, роздерши чорні хмари, виприсуло на волю і залило усьє світ своїм яскравим сяйвом, освітлюючи непримітну серед людського життя стежку і вказуючи мені на неї, як на той шлях, яким треба простувати, щоб знайти задля себе і втіху, і корисну роботу“.

Герой роману „Хмари“, „нова людина“, Павло Радюк, що до певної міри був і виразником поглядів автора, бачив у своїх мріях такий образ майбутньої України, який цей „великий артист зору“ і це „всеобіймаюче око України“, — Іван Нечуй-Левицький — віддав свої великі дарування і свою невпинну й натхненну працю: „Вона вставала вся перед ним, гарна, як рай, чудова, як дівчина першої пори своєї краси, всі засаджена садками, виноградом, лісами, всію обилитя ріками й каналами, з багатими городами й селами. Україна вставала перед ним з своїм гордим, поетичним і добрим народом... без усякого ярма, на ший, з своєю мовою в літературі, зі своєю наукою й поезією... Як той чудовий сон, бачив він також Україну“.

Додамо від себе: цього могутнього п'ятидесятилітнього йонігологового орла, готового до злету у високості людського духа й поступу, добра і Божої справедливості!

НА СВИЖУ
МОГІЛУ
МОЄЇ
ДОРОГОЇ,
НЕВІДЖАЛУВАНОЇ
СЕСТРИ

бл. п.

ЕЛИСАВЕТИ МУСІЙ,

яка упокоїлася 1-го жовтня 1989 р.

складаю на невідлучний вінок

50.00 дол. на ПЕРСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“.

ВІСНУ І ПАМ'ЯТІ

Сестра КЛАВДІЯ з мужем ІВАНОМ ГОШ

ПОДЯКА

Моя подяка всім тим, що жертвували на громадські цілі в пам'яті моєї Дорогої МАМИ

СВ. П.

Ярослави Зінкевич-Кушнір,

була поміщена в „Свободі“ 30-го серпня 1989 р.

Насліпи від тоді ДОДАТКОВІ пожертви:

На ПІКЛУВАЛЬНИЙ ДІМ СВ. ДИМИТРИЯ, Торонто

Інж. МIRON Барановський \$100.00

На УВУ

Дарія Хухра \$50.00

Інж. Юрій Хухра \$50.00

На В-во „ГОМІН УКРАЇНИ“

Мгр Гали Утриско \$50.00

На ПАТРИАРШИЙ ФОНД Т-ва СВ. СОФІЯ

Інж. Станіслав Берегуля \$25.00

На СЛУЖБИ БОЖІ

Петруся МІЛОХ-Гаташів \$50.00

Разом \$325.00

Люба і Роман Тимчук на Службу Божу і Панахиду, які відбудуться 10-го листопада 1989 р. о год. 8-й рано, в катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії, Па. ЗСА, в пам'яті Ярослави і проф. Омеліяна Кушніра.

Разом зібрано на громадські цілі \$1,140.00

КВІТОВСЛАВА М. КУШНІР, дочка

Український Музичний Інститут Америки

Неділя, 29-го жовтня 1989 р., год. 10-та ранку

ЗАГАЛЬНИЙ З'їзд УЧИТЕЛІВ УМІ

Год. 10:00 до 12:00 — Народи

Год. 1:00 по пол. — „В 10-річчя смерті С. Людкевича“ —

ЮРІЙ ОРАНСЬКИЙ

Год. 1:45 по пол. — „Музична перебудова в листах з України“ —

РОМАН САВИЦЬКИЙ

Год. 2:15 по пол. — „Метода Сузізку з особистого спостереження“ —

МАРІЯ ЛІСОВСЬКА

Домівка УМІ, 136 Друга Авеню, Нью Йорк

New book in stock!

Cymbalist, Bohdan Y.

GROWING UP IN TWO CULTURES

Published by Ukrainian National Association, printed by Svoboda Press, Jersey City, 1987. pp. 95 Price \$5.00

As author states, the "four essays presented here are designed for everyone concerned with the upbringing of the younger Ukrainian generations, born and educated in the U.S.A."

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

New Jersey residents please add 6% sales tax

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 22-го грудня 1988 р. відійшов від нас нагло у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СИН І ЗЯТЬ

ОСТАП КВІТКОВСЬКИЙ

Наша щиро-сердечна подяка Блаженнішому Владиці Митрополитові Мстиславу за молитви і співчуття, Всечесним отцям ЧСВВ Константинові і Димитрію Височанським за удушення св. Тайн Єлеопомазаня Покійного в шпиталі, як рівнож за відправу Панахиди, о. парохом НЗПДМ о. Ігу. Михайлом Степанахові ЧСВВ за відправу Служби Божої, похоронного чину, та за тепле слово прощання, о. Глібіві Лончині з Риму за участь у всіх похоронних відправах, та за зворушливе прощальне слово, а Миколи — Данилюка — Тарасові і Петруся Лисовським за їхню службу до Служби Божої.

З глибини душі ми віддаємо Вуйкові Міркові Кальбі та його дочці Вірі, які були з нами від хвилини наглого захворіння Остапа та допомагали нам у всьому в тому часі.

Наша найщиріша подяка усім тим, які в цей різдвяний час залишили родини і приїхали здалека, щоб попрощатися Остапа і відправити його на Вічний Спочинок, а саме: Зірка Витковська — Дурр з Вашингтону, Д. С., Ірина з сином Володимиром Петлюрою — Гамптон, Канада, Тамара і Платон Яворенки — Грімбі, Канада, д-р Роман і Надя Трочі — Рочестер, Н. Я., невідлучні друзі Остапа Ярмо Макгогон — Михайло Гальчук — Євген Масний — Любомир Тажний з Торонто, Канада, які рівнож прибули на відправу в сороковий день, Віра Кальба — Денвер, Колорадо, Петро Кальба — Чикаго, Іллінойс, Богдан і Оля Кальби — Юрро Кальба — Християн Вербова — Василь Бойко — Андрій Стасів, усі з Торонто, Канада, д-р Матей і Ганя Гуті, Торонто, Канада, Мар'яна Бойчук — Деллас, Техас, Леся Паска-Кирис — Палатія, Іллінойс, Яра Зубальська — Нью Йорк і д-р Уляна Климичин — Мант Плезант, Мінсиген.

Наша сердечна подяка родині, приятелям і знайомим: Марії Олесівні Кальбам, Олі Миколайові Паскам, Олі Орестові Дубам, Катрі Ігорівні Іванівським, Любі Шаенко, Оксані Гуд, д-р Валентині Савчук, Вірі Андрушків, Христині і Любомирові Пипецьким, Марії і Богданові Лисовським, Тетянці Мисославівні Мисоскам, Тамарі і д-рові Романові Петрушчам, Лідії Врублевській, Олі Іванівській, Софії Шумилі, які не залишили нас у нашому горі, відвідували нас, допомагали та духовно підтримували, а пані Вірі Зубальській за безітересне завірення усіх потрібних документів.

Наша щира подяка промовцям: Ів. Степанові Білому на панахиді і трізни, від ОДВУ. На трізни прощали: Надя Маланчук від СФУЖО, Михайло Гальчук від ЗАРЕВО, МУН і УНО, Ірина Лончина від кол. професорського збору української Віщої школи НЗПДМ, Марія Лисовська від тов. Рідна Школа, Надя Трочі від давніх приятелів, Володимир Петлюра від родини Остапа, а Мисослав Кальба від родини Марти. Йому особі ще дяка за уміле перепровадження трізни.

Наша подяка приятелям, які несли домовину: Е. Левандовському, С. Селенговському, Б. Лисовському, М. Гальчук, Е. Масному, Я. Макгогоном і Ярославом Духом і Я. Кривою за zorganizування хористів та прегарний спів під час похоронних відправ.

Сердечна подяка СФУЖО, УЗХ, ЗАРЕВО, ОУЖ-Вел. Британії та Об'єднанню Буквинців за поміщення повідомлення про смерть бл. п. Остапа в пресі, а друзям Покійного М. Гальчук, Я. Макгогон та С. Білому за поміщення згадки в Новому Шляху, Перспективі, Свободі, Українському Слові і Самостійній Україні.

Щире наше спасибі ВСІМ за слова співчуття, — за квіти: М. Пляховою, Проводом Українських Націоналістів (ПУН), Організації Державного Відродження України (ОДВУ), СФУЖО, конгр. Д. Гертелів, І. Малицької, А. Волкер, П. Сакс, родинам Витковських, д-р Грушак, д-р Ачо, М. Грушак, Мисоскам, Петрушчам, М. І. К. Ровенчук, Дж. Деніскови, В. І. В. Пайс, С. І. Х. Вербоном, Ю. Кальбі, П. І. Р. Бютерам, К. Аїмс, К. І. Т. Лєн, Віщої школі „Денб“, дирекції бібліотеки у Фрейзер, бібліотеці МекКомб Канті, ресторана Кавен, Мисію Фрейзер, і з родинами: М. Кальбам, д-р С. Я. З. Кальбам, Б. І. О. Кальбам, К. Стасівим, Л. Тарашук, Ю. І. М. Бойчук, О. Тарнавським, Ч. І. Т. Козак, Селенговським, Д. Едлі, М. І. Ц. Віхарам, Маркеті ІмекЛавд.

Центральною Організацією за телеграмні листи розради наша щира подяка: СКВУ (Президії і РССС), СФУЖО (Екзекутив) — фінансовим Комісіям та Гуртові Прихильників в Монреалі, СУА, УЗХ, ОЖ ОНС, ОУПС, ОУК, ІСНО, ОДВУ, Об'єднанню Буквинців, ЛУЖК-Канада, ОУЖ-Вел. Британії, ТУЖ-Вел. Британії, СУФ-Франція, ОУБ-Бельгія, ОУЖ-Німеччина, ОУЖ-Швейцарія, СУА-Австралія, СУА-Аргентина, Відродження-Аргентина, ОУЖ-Венесуела, Інститут Катехиток-Бразилія, ОУЖ-Бразилія, Міжнародний Рух Матерів-Франція, та місцевим: Управі Св. Покрови і Гуртові Червона Калина.

Цією дорогою складаємо нашу подяку приятелям і друзям за їхні теплі згадки про Покійного, чим улегшували наш невимовний біль, та нашій громаді, яка так чисельно взяла участь у похоронних відправах, та відправила бл. п. Остапа на Вічний Спочинок, як рівнож похоронному заведенню Бугай за вірцеве переведення похорону.

Окрему подяку складаємо нашій дорогій приятельській поетесі Ганні Черній за пониже подану поезію в пам'яті бл. п. Остапа.

Прощай, прощай, наш незабутній Друже!

Зарано нас залишиш Ти, на жалі...

Ми за Тобою затужили дуже,

Замало сліз, щоб вилити печаль.

Лиша Ти пам'яті чесну і правдиву

І все добро, що за життя вчинив.

Орав і сіла Ти дбайливо ниву,

Але, на жалі, недоцкався жнив.

І дві голубки, Мати і Дружина,

Поглянувши у небо голубе,

До серця пригортають Таого сина,

Як сестру безсмертного Тебе.

Прийдуть нові зеленіскрилі весни,

І будуть квіти, і дорідний плід...

Таїс син зросте, ім'я Твоє почесне

Він гордо передєсть із роду в рід.

Слова матусі — в дальню путь печатки:

„Погідний шлях Твоєму кораблю!“

В нових світах свого зустрінеш Татка —

Скажи йому, що я його люблю!“

Дружина — МАРТА

Син — АДРИАН

Мати — МАРІЯ

Теща — СОФІЯ ФЕДИШИН

Наша невимовна дяка: Юркові і Мар'яні Байчук з Деллас, Техас за відправу Служби Божої і Панахиди в 40-й день та гіртові Червона Калина в Українському Селі за відправу Панахиди в день смерті Остапа.

На СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

100 дол. — В. Омеліцький і д-р М. Савид; 20 дол. — О. І. О. Дуб'я, І. Дж. Мерреллі, А. І. К. Рижий, А. А. Тарнавський; 15 дол. — д-р І. Г

Советські...

(Закінчення зі стор. 2)

Фото зображення черги за молоком взято з журналу „Огоньок“ ч. 36, редактори якого ілюструють статтю „Життя без ілюзій“.

совети урядували великий дефіцит з брешневських часів. Крім того, всі вони разом недооцінювали складність проблеми, а в 1988 році втратили контроль над ростом зарплатної плати, яка, згідно з його словами, зросла вдвічі.

Отже, невідповідність між кількістю грошей і об'ємом товарів та послуг, які пропонуються населенню, і розрив цей все збільшується.

Понад вісімдесят відсотків продукції широкого вжитку є дефіцитною. А люди потребують не лише гласності, але й їжі для своїх дітей.

Найближчий економічний радник Михайла Горбачова Леонід Абалкін висловив обережне припущення, що для відродження економіки вистачить одного-двох поколінь. Але Аганбегян вважає, що за умов горбачовських напівзаходів нічого випадати не можна: в галузі сільського господарства уряд дозволив лише оренду й кооперацію. Але, як і раніше, партія контролює всі орні землі, ставить різ-

ні перешкоди на шляху до повної ліквідації колгоспної системи. Дозволивши кооперації, влада відразу ж обмежила їхній розвиток непомірними податками та суворим державним контролем. Все це не може відвернути економічну катастрофу, що неухильно насувається, вважає Аганбегян. І якщо навіть Горбачов тепер запровадить справжню економічну реформу, збільшивши ціни як того вимагають закони вільного ринку, то все одно він повинен наситити ринок продуктами, закупивши їх на Заході. А цього довго він робити не зможе, бо купувати нема за що.

Щі висловлювання економістів, як і виступ самого М. Горбачова у советській телевізії 10-го вересня ч. р., наводять на сумні думки, що незабаром ситуація в СРСР будуть повністю контролювати танки і війська внутрішніх сил, які уряд вирішив значно збільшити чисельно, підвищивши їм платню і забезпечивши матеріально-технічним влаштуванням.

В Римі...

(Закінчення зі стор. 1)

тему „Євангелізація, або завдання християнської родини і поклонання“ виголосила Іванна Горчинська, редакторка єпархіяльної газети „Зоря“ в Чикаго, а другий на тему „Завдання мирян у Церкві“ — Василь Колодичин, голова УПСО, з Дітроїту. Обидвоє представники мирянства подякували за можливість виступити перед отцями синоду та побажали успіхів у їхніх синодальних нарадах.

Після цього окремих слів звернувся до представників мирян Патріарх Любачівський, в якому закликав до апостолу серед українського народу. Слід зазначити, що приблизно місяць перед синодом від президії УПСО висланий був усім владикам довший лист меморіал, в якому ця мирянська організація, що об'єднує переважно число активістів змагань за здійснення ідеї українського патріархату у країнах поселення українських мирян, вказала на турботи й проблеми, що ними живуть українські миряни й в якому прохала взяти їх до уваги на нарадах синоду, головне ті, що затркують життя і буття Церкви в Україні. Справи ці були також порушені у зустрічах та розмовах представників мирян з Владикою Любачівським та іншими отцями синоду.

Представники українського мирянства, що об'єднані в УПСО, в особах: В. Колодичин — голова, Мирослав Лабунька — перший заступник голови, о. Роман Ганкевич — третій заступник голови й голова управи Патріархального Т-ва в Канаді, Рома Гайда, Роман Кравець, Володимир Кальваровський і Микола Когул — голови крайових патріархальних товариств у ЗСА Англії, Німеччині та Бельгії, як і Ярослав Гаврих з Англії та Микола Кушета з Канади — члени керівних органів УПСО, використали своє перебування в Римі також для того, щоб зложити офіційні візити рядові амбасадорів, що акредитовані при Апостольській Столиці (сім), як і одному, що акредитований при уряді

Італії. Ці всі візити, що відбулись за стараннями патріаршої канцелярії, що її очолює о. шамб. канцлер Іван Дашко. Кожну делегацію, що складалася із двох-трьох осіб, очолював громадянин, чи громадянка країни даного амбасадора. Ціллю цих візитів було просити допомоги для справи легалізації УКЦеркви в Україні, що за неї побирався ієрархія і вірні в Україні під сучасну пору. При нагоді цих візитів, що відбулись у приємній атмосфері, амбасадорам вручено відповідні листи, в яких з'ясовано причину візитів, подано відповідні інформації про стан Церкви, та висловлено стосовні прохання відносно допомоги у сучасних змаганнях українського народу. Учасникам цієї акції було присягнуто, що серед дипломатичного корпусу Ватикану, як і в інших колах, зараз існує незалежне зацікавлення справами релігійного життя в Україні, як і взагалі тамешніми відносинами. Це зацікавлення із зрозумілих причин дуже підсилене заповіддю новою візитою М. Горбачова у Папи. Рівночасно довелось не вперше ствердити, що чужинські дипломати зовсім добре поінформовані про внутрішні проблеми СРСР та відносини в Україні, коли мова про фактаж, конкретні дані.

Вище згадані діячі УПСО враз із духовним опікуном Патріархального Т-ва у ЗСА о. митратом Маріаном Бутринським з Чикаго відвідали також Конгрегацію для Східних Церков, де зустрілись із її головою Кардиналом С. Люрдусамі, секретарем Архисинопом Мирославом Марусином та з референтом о. шамбеляном Я.Л. Глудзом. Всі вони висловили зацікавлення працею українського мирянства. Голова УПСО В. Колодичин і Р. Гайда відвідали також секретаріат для справ вірних та поінформували про українські мирянські організації.

Під час першого тижня синоду відмічено урочисто декілька ювілейних дат подій, що мали місце в Римі в минулому. І так, у суботу, 23-го вересня, у церкві св. Сергія і Ваха відправлено Архисинію Молебень до Пресвятої Богородиці, чим вшановано 350-ліття дарового акту Папи Урбана VIII, яким він віддав цю святиню із обширною послістю — обителлю у поселенні Уніятської Церкви, що включала українські і білоруські єпархії Київської митрополії. Цікаву проповідь про історію церкви й обителі, що довший час була в поселенні оо. Василіянів, виголосив о. Ізидор Патріло, протоархимандрит ЧСВВ. Як відомо, послістия знаходиться при Піяцца Малонна деї Монті 3, і зараз відома як Патріархальний Двір УКЦеркви. Церква, в якій зберігається чудотворна ікона Матері Божої Жировицької, стала нещодавно парохіальною, приходською церквою для українців у Римі й Італії.

Владика перед будинком Семінарії св. Йосафата з кількома семінаристами.

У середу, 27-го вересня, в день празника Воздвиження Чесного Хреста, відслужили отці синоду в посполуд невих годинах Архисинію Службу Божу в соборі св. Софії та Панахиду в крипті під собором над труном бл. п. Патріарха Йосифа. Цими відправами вшановано 20-ліття посвячення собору св. Софії Папою Павлом VI та п'ятирічну річницю невідрахованого відходу у вічність Патріарха Йосифа. Проповідь на Службі Божій виголосив Владика Єфрем Кривий із Бразилії, а на вечір-трині у приміщеннях Українського Католицького Університету ім. Климента Папи із короткими словами про Покійного Патріарха виступили о. ректор Іван Хома, колишній секретар та близький співробітник покійного, о. М. Бутринський — від клиру та М. Лабунька — від мирян. Тринізою проводив о. митрат Іван Музичка.

На неділю, 1-го жовтня, заплановано було посвячення мозаїк св. Володимира й Ольги, що їх вміщено у базиліці св. Петра, у ніші над престолом св. Єлисавети. Мозаїки в пам'ять святкування 1000-ліття Хрищення України уфундував Владика В. Лостен із Стенфорду, за що йому належить щира дяка від усіх українських вірних. Мозаїки проектував місцеве Святослов Гордінський.

Усі, що мали шастя побувати в Римі в часі тривання VI Синоду ієрархії УКЦеркви, отці синоду, священники й вірні, були переконані, що цей синод відбувається у часі епохальних змін, що проходять в Україні, у часі великого відродження Церкви й духового життя українського народу. Усі висловлювали бажання, щоб синод цей був якнайуспішнішим.

Представники українських мирян у канадського амбасадора (зліва): інж. В. Колодичин, Р. Гайда, амбасадор Т.П. Мілейді, І. Горчинська і д-р М.Лабунька.

Нав'язується...

(Закінчення зі стор. 1)

раму, в якій частина буде виконана аргентинськими музикантами та артистами, а частина українськими. В аргентинській програмі виступить Федеріко Васкес і Хорхе Морель — гітаристи і композитори, а Сельва Лезбергер буде читати поеми аргентинських поетів. В українській програмі буде співати Микола Голодик під акомпанюванням Татяни Поштової й вокальний ансамбль „Думки“, під проводом Михайла Лева. Цей вечір відкриє д-р Люї Уллоа, який представить також ікописця Ж.К.Галеанно і скульптора М. Голодика, що покажуть публіці зразки своєї мистецької творчості.

Вечір заповідається незвичайно цікаво, але найцікавіші такі для нас і планували аргентинського культурного представника співпрацювати з українськими мистецькими одиницями

Північної і Південної Америки для окремого культурного обміну.

Навіть не знаючи еспанської мови, можна зрозуміти, що проф. Ж.К. Галеанно незвичайно прихильно ставиться до українців та їхніх мистецьких надбань. До редакції „Свобода“ він заходить по дорозі до Українського Музею, який його особливо цікавить і збір якогось він бажає виставити в національному музеї Буенос Айресу. Зокрема йдеться йому про те, щоб показати аргентинській публіці документальну справжню історію України, якої, на жаль, в Аргентині не знають або знають фальшиве.

Наш гість мав нагоду говорити про свої плани також із головним касиром УНС Уляною Дячук. Вона зі сердечністю вітає можливість таких культурних зв'язків, а передусім такого приятеля українців, як проф. Ж. Галеанно. Це відкриває нові шляхи культурного обміну з Південною Америкою у всіх ділянках мистецтва.

Ведуть...

(Закінчення зі стор. 1)

одного і знову потрапляли під удари гумових киях, під кулак і чоботи роти спецпризначення. Через кілька хвилин натовп розігнали. Поранених швидко підняли і вивезли до місця побойки приїхали машини, які змішались з бруківки і тротуару крив.

Серед тих, хто зазнав травм, виявились і члени УГС Олег Петрик, Роман Брик та Роман Козій. Наступного дня, 2-го жовтня, в центрі Львова зібралися тисячі людей. Вони вимагали розслідування цього злочину і покарання винних. Перед зібраними виступили представники Народного Руху України за Перебудову, члени УГС, члени Товариства „Меморіал“, члени Товариства „Лева“, члени Товариства Української Мови та інших неформальних організацій. Вони закликали львів'ян провести попереджувальний двогодинний страйк 3-го жовтня від 10-ї до 12-ї години.

Наступного дня двогодинний страйк відбувся. Страйкувало 18 підприємств, установ і організацій Львова, серед яких були завод ім. Леніна, Конвейєрний завод, об'єднання „Кінескоп“, Львівський універ-

ситет, Політехнічний інститут, Лісотехнічний інститут, Інститут прикладного і декоративного мистецтва і багато інших.

Вечором, 3-го жовтня о 7-ій год., біля пам'ятника Івана Франка зібралися близько 5,000 людей. На мітингу виступили: заступник голови Товариства „Меморіал“ Євген Гринів, проф. Орест Влох, голова Комітету Захисту УКЦ Іван Гель, прокурор області Ізосімов, голова Львівської обласної філії УГС Богдан Горинь, член Виконавчого Комітету УГС Вячеслав Чорновіл, член Виконкому УГС Степан Хмара та інші.

Всі промови, за винятком Ізосімова, різко засудили беззаконня і побойще, вчинені 1-го жовтня.

Прокурор Ізосімов повідомив, що прокуратура створила „авторитетну комісію“, яка об'єктивно розслідує інцидент. Неформальні організації також створили таку комісію зі своїх представників. Народний депутат Верховної Ради ССР від України Ростислав Братунь у своєму виступі сказав, що група львівських депутатів провела своє розслідування, щоб встановити, за чією вказівкою діяли спецназівці. Учасники мітингу вимагали усунення полковника Шабаса з посади начальника УВС.

М. КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ КОНТУЖЕНИЙ

Лос Анджелес, Каліф. — Михайл Крушельницький, відомий український рок-іст з дружини Лос Анджелес „Кінгс“, зазнав контузії зап'ястка лівої руки уже в перших змаганнях сезону проти Торонто „Мейпл Лїфс“ і не зможе змагатись 4-5 тижнів.

GAKA COMPANY
FURNITURE STORE
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ одержите в АРЦІ.

• ДО ВІНАЙМУ •

ДО ВІНАЙМУ
3 КІМНАТИ для БЮР
Прошу телефонувати до Т-ва Самопоміч (212) 777-1336 в суботу від 11-2 год. по пол. або вечором від 7-9-ї (212) 362-5708

• НА ПРОДАЖ •

НА ПРОДАЖ:
Однородинний дім
в першорядному стані — 6 кімнат (3 спальні), кафльова лазничка, огрівання оливою, гараж, один блок від церкви св. Івана Хрестителя у Нью-Йорку, Н. Дж. Доступна ціна. Тел. парафії (201) 371-1356

• BUSINESS SERVICE •

КРАМНИЦЯ
"ICON"
продає: ІКОНИ, КОРАЛИ, ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ, ГОДИННИКИ І ЗОЛОТІ РЕЧІ. Маємо РАДІО, ВІДЕО на УКРАЇНУ
230 East 14th Street
New York, N.Y. 10003

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОУКЛІН, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Управа Українського Національного Центру Пам'ятки та мавзолею полеглому всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговування ЧИРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похороном на цвинтарі в Банд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS
ВИБРАЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Нью Йорку, включно з цвинтарем: св. Духа в Гамптон-бурі, Н. Дж., св. Андрія в Банд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонсоні та Глен Спейс, Н. Дж.
Ми пропонуємо свої послуги та поради у Вашому домі.
За домовленою передплатою слід телефонувати:
IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916
(914) 427-2684
BONDIAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523

За посередництва ГЕНРІ МІХАЛЬСЬКОГО

УКРАЇНСЬКИЙ КАМЕРНИЙ ХОР (З ВАРШАВИ)

ЯРОСЛАВ ПОЛЯНСЬКИЙ — диригент
РОМАН ГАВРАН — співак-композитор

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ по ЗСА І КАНАДІ

що його спонсорує

Український Народний Союз і Комітет Українців Канади
Вересень 21 — Жовтень 17, 1989

ЙОНКЕРС, Н. Й.

П'ятниця, 13-го жовтня, 7:30 веч.
Saunders H.S. Aud., 145 Palmer Rd.
Квітки Dunwoody Travel, 771-A Yonkers Ave.,
tel. (914) 969-4200

Elm Liquor Store, 126 Elm St. tel. (914) 963-0044
Lemko Hall, 556 Yonkers Ave., tel. (914) 969-3954
або при вході годину перед початком концерту

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па.

Субота, 14-го жовтня, 7-ма веч.
Northeast H.S. Aud., Cottman & Algon Sts.
Квітки Dora — Kosmos — Dancelowicz — Hanusey — Fantazia
або при вході годину перед початком концерту

ГАРТФОРД, Конн.

Неділя, 15-го жовтня, 3-тя по пол.
Bulkeley H.S. Aud., 300 Wethersfield Ave.
Квітки СУМА, 961 Wethersfield Ave. tel. (203) 146-6955
Інформації Володимир Василенко, tel. 644-2729

СИРАКУЗИ, Н. Й.

Вівторок, 17-го жовтня, 7-ма веч.
Fowler H.S. Aud., 227 Magnolia St.
Квітки Ukr. Nat'l Home, 1317 W. Fayette St.
tel. (315) 478-9272
або при вході годину перед початком концерту

Увага!

КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦІ

Увага!

ВИСИЛАЄМО ОПЛАЧЕНІ ПАЧКИ в УКРАЇНУ

- Найвигодніший подарунок для ваших рідних в Україні маємо в крамниці, всі види електроніки на систему: PAL — SEKAM, SHARP, PANASONIC, SONY, TOSHIBA, AKAI, JVC, VIDEOCAMERI, РАДІОКАСЕТИ та КОМП'ЮТЕРИ.
- Вся електроніка на європейську напругу.
- Електроніку висилаємо до всіх стейтів через UPS по гуртових цінах.
- Висилаємо на корисних умовах гроші, як також автомобіли, „Жігулі“, „Лада“ і „Волга“.
- Виготовляємо запрошення на приїзд рідних до Америки у відвідини.

BAZAR GIFT PARCEL, INC.

5689 State Rd., Cleveland, Ohio 44134
Tel.: (216) 845-6078

Маємо на складі ще деяку кількість книжки

д-ра Юліана Рабія:

САМБІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ

МОНОГРАФІЯ

Ютика — Нью Йорк, 1970. Накладом Комітету будови нової української католицької церкви в Ютиці, 1970, друком Свободи, Джерзі Сіті, стор. 81, ціна \$5.00.
Замовляти:

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% продажного податку.